

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی رفسنجان

دانشکده پیراپزشکی

گروه آموزشی رادیولوژی

طرح درس کارآموزی در عرصه دانشجویان رادیولوژی	
تعداد واحد و نوع درس	۱۶ واحد کارآموزی در عرصه ۱ (سی تی اسکن) : ۴ واحد کارآموزی در عرصه ۲ (MRI): ۴ واحد کارآموزی در عرصه ۳ (روش های پرتونگاری اختصاصی): ۴ واحد کارآموزی در عرصه ۴ (سونوگرافی پزشکی): ۴ واحد
فراگیران	دانشجویان کارشناسی رادیولوژی سال آخر
نیمسال تحصیلی	نیمسال ۷ و ۸ (سال آخر دوره کارشناسی پیوسته)
پیشنیاز	ندارد
تعداد جلسات و مدت هر جلسه	۸۰ جلسه (روز) در نیمسال ۷ ۸۰ جلسه (روز) در نیمسال ۸
محل آموزش	بخش های تصویربرداری : بیمارستان علی ابن ابیطالب (ع) - بیمارستان مرادی
مربیان بخش رادیولوژی: خانم احمدی، خانم کاظم پور و خانم امیری بخش MRI: خانم خرم و آقای شهابی بخش CT Scan: خانم خرم و خانم ابوطالبی بخش سونوگرافی: پزشک متخصص رادیولوژی و سونوگرافی	

شرح درس: در دهه های اخیر ابداع و گسترش سبک های مختلف تصویربرداری پزشکی کمک شایانی به تشخیص زودهنگام بیماری ها و انتخاب صحیح روش های درمان کرده است. لازم است دانشجویان مقطع کارشناسی رادیولوژی در کنار فراگیری اصول فیزیکی و تکنیکی ، در قالب دوره های کارآموزی در عرصه نحوه کاربا هر دستگاه، ارتباط صحیح با بیمار و پرسنل، وضعیت دهی بیمار و ارزیابی تصاویر پزشکی را در بخش های تصویربرداری به صورت عملی فرا گرفته و انجام دهند و به این ترتیب آمادگی مناسبی جهت شروع به کار در حیطه تصویربرداری پزشکی کسب کنند.

CT Scan

نام واحد	اهداف کلی	اهداف اختصاصی
	حضور، همکاری و مشارکت فعال	<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ورود و خروج خود را به طور منظم ثبت کند. • در مورد برنامه فعالیت روزانه را از مربی مربوطه کسب تکلیف نماید. • در انجام تکالیف و ارائه های روزانه فعال باشد. • در اجرای هر مرحله از کار گروهی، همکاری، سرعت و دقت عمل کافی داشته باشد
	پذیرش بیمار	<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • نسخه خوانی را به خوبی انجام دهد. • مفهوم اصطلاحات و اختصارات پزشکی را بیان کند.
	ایمنی بیمار	<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • احتمال بارداری را از بیماران خانم سوال کند. • پرسشنامه تکمیل شده توسط بیمار را چک کند. • در صورت نیاز به تزریق، به سابقه حساسیت دارویی و GFR بیمار توجه کند. • اهمیت توجه به نکات ایمنی شامل اشعه X، بارداری و مواد کنتراست را به درستی شرح دهد.
	آماده سازی دستگاه و بیمار	<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • نحوه روشن کردن و Warm up دستگاه را توضیح و انجام دهد. • قسمت‌های کنسول، تخت و گانتری و عملکرد هر یک را بشناسد. • ارتباط کلامی مناسب و محترمانه با بیمار برقرار کند. • از بیمار شرح حال کامل بگیرد . • آمادگی مناسب قبل از هر آزمون تصویربرداری را برای بیمار به خوبی شرح دهد. • در صورت نیاز به تزریق، آزمایشات، GFR و سوابق بیمار را چک کند. • در صورت نیاز به تزریق رگ بیمار را چک کند. • در صورت نیاز به تزریق انژکتور را آماده کند. • مراحل آزمون تصویربرداری را برای بیمار توضیح دهد. • دوز مناسب ماده کنتراست را برحسب وزن بیمار محاسبه کند.
	وضعیت دهی به بیمار	<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • بر اساس منابع و سرفصل های آموزشی به بیمار پوزیشن مناسب بدهد. • به گانتری زاویه مناسب بدهد و ارتفاع تخت را تنظیم کند.
	انتخاب صحیح پروتکل تصویربرداری	<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مشخصات بیمار را به درستی ثبت کند. • پروتکل مناسب را به درستی انتخاب و اجرا کند. • شرایط اسکن و نحوه چینش مقاطع را به درستی تنظیم کند و علت تغییر و تنظیم پارامترها را به درستی توضیح دهد. • در صورت نیاز، بازسازی تصاویر (3D،MPR و MIP) را انجام دهد.
	ثبت گزارش تصویربرداری	<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • گزارش تصویربرداری را به درستی در سیستم اطلاعات بیمارستانی ثبت کند. • تصاویر را در سیستم یکپارچه بایگانی تصاویر پزشکی ارسال کند.
	ارزیابی تصاویر	<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • تصاویر CT Scan را از نظر کیفی ارزیابی کند. • وجود آرتیفکت را روی تصویر تشخیص دهد. • دلایل ایجاد آرتیفکت و روشهای جبران آن را شرح دهد. • آناتومی را روی تصاویر مقطعی توضیح دهد. • قادر باشد تصاویر CT Scan را از نظر بالینی(به طور مقدماتی) ارزیابی کند.

نام واحد	اهداف کلی	اهداف اختصاصی
MRI	حضور، همکاری و مشارکت فعال	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • ورود و خروج خود را به طور منظم ثبت کند. • در مورد برنامه فعالیت روزانه را از مربی مربوطه کسب تکلیف نماید. • در انجام تکالیف و ارائه های روزانه فعال باشد. • در اجرای هر مرحله از کار گروهی، همکاری، سرعت و دقت عمل کافی داشته باشد
	پذیرش بیمار	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • نسخه خوانی را به خوبی انجام دهد. • مفهوم اصطلاحات و اختصارات پزشکی را بیان کند.
	ایمنی بیمار	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • غربالگری بیمار را به درستی توضیح دهد. • پرسشنامه تکمیل شده توسط بیمار را چک کند. • اهمیت توجه به نکات ایمنی شامل میدان مغناطیسی، بارداری، مواد کنتراست و نويز صوتی را به درستی شرح دهد. • در استفاده از کویل ها به نکات ایمنی توجه داشته باشد.
	آماده سازی بیمار	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • ارتباط کلامی مناسب و محترمانه با بیمار برقرار کند. • از بیمار شرح حال کامل بگیرد . • آمادگی مناسب قبل از هر آزمون تصویربرداری را برای بیمار به خوبی شرح دهد. • در صورت نیاز به تزریق، آزمایشات، GFR و سوابق بیمار را چک کند. • در صورت نیاز به تزریق رگ بیمار را چک کند. • مراحل آزمون تصویربرداری را برای بیمار توضیح دهد. • دوز مناسب ماده کنتراست را برحسب وزن بیمار محاسبه کند.
	وضعیت دهی به بیمار	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • کویل مناسب هر ناحیه آناتومیکی را به درستی نصب و استفاده کند. • با هریک از اجزای دستگاه تصویربرداری به خوبی کار کند. • متناسب با نوع آزمون مورد درخواست، به بیمار پوزیشن مناسب بدهد.
	انتخاب صحیح پروتکل تصویربرداری	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • مشخصات بیمار را به درستی ثبت کند. • پروتکل مناسب را به درستی انتخاب و اجرا کند. • پارامترهای تصویربرداری و نحوه چینش مقاطع را به درستی تنظیم کند و علت تغییر و تنظیم پارامترها را به درستی توضیح دهد.
	ثبت گزارش تصویربرداری	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • گزارش تصویربرداری را به درستی در سیستم اطلاعات بیمارستانی ثبت کند. • تصاویر را در سیستم یکپارچه بایگانی تصاویر پزشکی ارسال کند.
	ارزیابی تصاویر	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • تصاویر MRI را از نظر کیفی ارزیابی کند. • وجود آرتیفکت را روی تصویر تشخیص دهد. • دلایل ایجاد آرتیفکت و روشهای جبران آن را شرح دهد. • آناتومی را روی تصاویر مقطعی توضیح دهد. • قادر باشد تصاویر پزشکی را از نظر بالینی(به طور مقدماتی) ارزیابی کند.

نام واحد	اهداف کلی	اهداف اختصاصی
	حضور ، همکاری و مشارکت فعال	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • ورود و خروج خود را به طور منظم ثبت کند. • در مورد برنامه فعالیت روزانه را از مربی مربوطه کسب تکلیف نماید. • در انجام تکلیف و ارائه های روزانه فعال باشد. • در اجرای هر مرحله از کار گروهی، همکاری، سرعت و دقت عمل کافی داشته باشد.
	پذیرش بیمار	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • نسخه خوانی را به خوبی انجام دهد. • مفهوم اصطلاحات و اختصارات پزشکی را بیان کند.
	ایمنی بیمار	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • اهمیت توجه به نکات ایمنی را به درستی شرح دهد. • موارد ایمنی مانند بارداری، شیردهی و... را چک کند. • از تجهیزات ایمنی مناسب (شیلد و روپوش سربی) برای بیمار و همراه بیمار استفاده کند.
	آماده سازی بیمار	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • ارتباط کلامی مناسب و محترمانه با بیمار برقرار کند. • از بیمار شرح حال کامل بگیرد . • آمادگی مناسب قبل از هر آزمون تصویربرداری را برای بیمار به خوبی شرح دهد. • در صورت نیاز به تزریق، آزمایشات و سوابق بیمار را چک کند. • در صورت نیاز به تزریق رگ بیمار را چک کند. • در صورت نیاز به تزریق دستگاه انژکتور را به درستی آماده کند. • مراحل آزمون تصویربرداری را برای بیمار توضیح دهد.
	وضعیت دهی به بیمار	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • مطابق با اصول علمی آموزش دیده و نوع آزمون تصویربرداری، به بیمار پوزیشن مناسب بدهد. • با هریک از اجزای دستگاه تصویربرداری به خوبی کار کند.
	تنظیم شرایط تابش	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • مشخصات بیمار را با دقت ثبت کند • پارامترهای تصویربرداری را به درستی تنظیم کند. • علت تغییر پارامترهای تصویربرداری متناسب با شرایط فیزیکی هر بیمار را به خوبی شرح دهد.
	ثبت گزارش تصویربرداری	دانشجو باید بتواند: <ul style="list-style-type: none"> • گزارش تصویربرداری را به درستی در سیستم اطلاعات بیمارستانی ثبت کند. • تصاویر را در سیستم یکپارچه بایگانی تصاویر پزشکی ارسال کند.
	آشنایی دانشجویان با بخش و دستگاههای فلوروسکوپی	<ul style="list-style-type: none"> • نحوه کار کردن با دستگاه فلوروسکوپی را بدانند. • قسمت‌های مختلف دستگاه فلوروسکوپی را از هم تفکیک کنند. • ابزارهای کنترلی روی پانل و نحوه استفاده صحیح از آنها را توضیح دهد.
	آشنایی دانشجویان با بخش آنژیوگرافی و کاتتریزاسیون قلبی (Cath-Lab)	<ul style="list-style-type: none"> • انواع کاتترها را بشناسد و موارد استفاده آنها را بدانند. • با دستگاه DC Shock، داروهای مورد نیاز و روشهای احیای قلبی - ریوی آشنایی کلی داشته باشد. • طرز کار دستگاه Automatic injector و مواد کنتراست یددار را به خوبی بشناسد.
	آشنایی با فنون تخصصی فلوروسکوپی	<ul style="list-style-type: none"> • روش های آماده سازی بیمار جهت رادیوگرافیهای سیستم ادراری، گوارشی و صفراوی را به خوبی بدانند. • با مواد کنتراست زای مورد استفاده در این آزمونها و نحوه آماده سازی آنها کاملا آشنا باشد. • پوزیشن های مختلف برای انجام این آزمونها را به خوبی اجرا کند. • در انجام آزمونهای ذکر شده به رادیولوژیست کمک نماید.

<ul style="list-style-type: none"> • تکنیک سلدینگر و ابزارهای مورد نیاز در این تکنیک را بطور کامل بشناسد و توضیح دهد. • روشهای مختلف آنژیوگرافی و موارد کاربرد آنها را بیان کند. • آنژیوگرافی قلب و عروق کرونر را توضیح دهد. 	آشنایی با تکنیکهای آنژیوگرافی
<ul style="list-style-type: none"> • نحوه کار کردن با دستگاه ماموگرافی را بداند • پوزیشن های مختلف ماموگرافی را بر روی بیمار اجرا نماید. 	آشنایی با بخش ماموگرافی
<ul style="list-style-type: none"> • نحوه کار کردن با دستگاه سنجش تراکم استخوان را بداند. • نحوه پردازش دیتاها پس از انجام آزمون را کاملا توضیح دهد. 	آشنایی با بخش تراکم استخوان
<ul style="list-style-type: none"> • نحوه کار کردن با دستگاه سنگ شکن را بداند. • نحوه پیدا نمودن محل سنگ با سونوگرافی را مشاهده کند. • نحوه تنظیم دستگاه و شرایط لازم جهت خرد نمودن انواع سنگهای سیستم ادراری را بداند. 	آشنایی با بخش سنگ شکن
<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • تصاویر رادیوگرافی را از نظر کیفی ارزیابی کند. • وجود آرتیفکت را روی تصویر تشخیص دهد. • دلایل ایجاد آرتیفکت و روشهای جبران آن را شرح دهد. • قادر باشد تصاویر پزشکی را از نظر بالینی(به طور مقدماتی) ارزیابی کند. 	ارزیابی تصاویر

اهداف اختصاصی	اهداف کلی	نام واحد
<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ورود و خروج خود را به طور منظم ثبت کند. • در مورد برنامه فعالیت روزانه را از مربی مربوطه کسب تکلیف نماید. • در انجام تکالیف و ارائه های روزانه فعال باشد. • در اجرای هر مرحله از کار گروهی، همکاری، سرعت و دقت عمل کافی داشته باشد 	حضور، همکاری و مشارکت فعال	سونوگرافی پزشکی
<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • نسخه خوانی را به خوبی انجام دهد. • مفهوم اصطلاحات و اختصارات پزشکی را بیان کند. 	پذیرش بیمار	
<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ارتباط کلامی مناسب و محترمانه با بیمار برقرار کند. • از بیمار شرح حال کامل بگیرد . • آمادگی مناسب قبل از هر آزمون تصویربرداری را برای بیمار به خوبی شرح دهد. 	آماده سازی بیمار	
<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • متناسب با نوع آزمون مورد درخواست، به بیمار پوزیشن مناسب بدهد. 	وضعیت دهی به بیمار	
<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • نحوه انجام سونوگرافی را به درستی توضیح دهد. 	تصویربرداری	
<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • تصاویر سونوگرافی را از نظر کیفی ارزیابی کند. • آناتومی ارگان را روی تصاویر توضیح دهد. • شرح مختصر و مقدماتی از ضایعات احتمالی مشاهده شده بدهد. 	ارزیابی تصاویر	

وظایف و فعالیت های دانشجویان:

- داشتن روپوش پزشکی مناسب، پوشش مناسب و اتیکت
- ورود و خروج منظم
- انگیزه و تلاش در یادگیری، دقت و سرعت در انجام فعالیت عملی
- انجام و ارائه تکالیف تعیین شده توسط مربی
- ثبت فعالیت های روزانه در لاگ بوک

شیوه ی ارزیابی دانشجویان:

- ارزیابی روزانه و لاگ بوک: ۶۰ درصد
- آزمون پایان بخش عملی: ۲۰ درصد
- آزمون پایان بخش تئوری: ۲۰ درصد